

حيات

نسخه سی هبربرده ۱۰ غروشمیر .

سنه لکی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنبی ملکاتر ایچین ۵ دولار) .

آونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایلدیایر .
یازی ایشلرینک مرجی آنقره مرکزیدو .

آنقره ده استانبول جاده سنده آنقره
اداره خانه : معارف امینلکی یانده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، اداره . نانقسی داخنده کی دائره
تلفون : ۳۶۰۷

هیاته دایما هیاته... دنیایه راها جوقه هیات فانالم!...

- نیجه -

۱ نجی جلد

آنقره ، ۹ کانون اول ، ۱۹۲۶

صافی : ۲

تغییر

پیاله

احمد هاشم بك - ۵۲ صفحه‌ك شعر مجموعه‌سی - الهامی فوزی
مطبعه‌سی ۱۹۷۶

احمد هاشم بك ، مشروطیتك ایلك سینه‌لرنده نشر ابتدیی «شعر قر» سلسله‌سیله ، برقاچ بیل اول «یكی مجموعه» ده چقان صوك شعرلری «پیاله» اسمی آئنده و «شعر حننده بعض ملاحظه لر» یخده محتوی اولارق قارلرینه تقدیم ایدیور. اون سکن سندن بری صنعت حیاتنده اغوجاچیز و اخناسیز بر یول تعقیب ایدن ، «شعر» حننده کی سوکی نظریه لرلی حیاتك هر تورلو بدلرینه رغماً اعظمی قیصا نجقله صاقلایان «احمد هاشم» ك بو «ایلك و صوك» شعرلری تکرار او قودقدن صوكر ، اون سکن سئنه لك ادبی جریانلری برر برر خاطر لاملامق قابل اولادی ... بوسنه لراچنده ، «ادبیات جدید» دن بوگونك كنچ شاعرلرینه قدر ، قاچ نسلك رسم کچیدی کوردك ! نظم و نثر لسانی بو قدر قیصه زمانده نه بو یوك تمولره اوغرادی ! سرعاه تورجه له شمكه چالیشان عروض ، موقعی ناصل «مجه وزنی» نه براقه مجبور اولدی ! حیاتك بو یوك اقلابلریله مترافق اولارق ، فکر لرده و حسلرده نه درین صاریتیلر وجوده کلدی ! «توفیق فکرت» ك بر اقدینی شعر «محمدعا کف» ده ، «یخی کال» ده ، «احمد هاشم» ده ، و نهایت صوك كنچ شاعر لرده بر برندن نه قدر فرقلی تجلیلر کوستردی ! ایشته ، بوون بو دهرین و باش دوند برنجی تمولر آراسنده ، خارجی حیاتك جریانلرینه عادتاً بیگانه قالان و شخصیتك تکامل مجراسنی دکشیدرمه یں اك معند صنعتکار اولارق «پیاله» شاعرینی کوسترمز سهك ، انصاف سزاق ایتش اولورز . شعر حننده کی صوك ملاحظه لری ، صوك شعرلرینه اولدینی قدر ایللك شعرلرینه ده تطبیق ایدله بیله جك باشقا دانکی صنعتکار سز وار ؟ .. صئت پرئسیپلری اوزرنده بو قدر معند بر اصرار ، او پرئسیپلره ایستر طرفدار ایستر علمیدار اولکنز ، حقیقی و صمیمی بر صنعتکار ایله قارشیلار . شدیفکیزی کوسترمیوری ؟

«پیاله» مقدمه‌سی ، احمد هاشمك صنعت تلقیلرلی آکلاقم اعتباریله ، دقتله تدقیق و تحلیلله شایاندیر. اونك شعرلرله یاقیندن آشنا اولانلر ایچون بو مقدمه یه بلکه ده هیچ حاجت یوقدی ؛ لاکن «هاشم» اویله بر صنعت شکنك تمثیلدرک ، حیاتك عمومی جریانلری - یالکنز بزده دکل بوتون دنیاده - او شکله آشنا اولانلرک مقدارینی هرکون دها آزانقده در . بویله مشکل بروضیت قارشیسنده ، «وضوح» ی کولونچ بولان شاعرک ، صنعتی «ایضاح» ه قاقیشمه‌سی پك طبیعیدر .

«پیاله» شاعرینه کوره «خالص شعر» نثره تحویلی قابل اولمایان بر نظمدرک ، منشأ و ماهیتی اعتباریله «نثر» دن کلیاً آریلیر؛ شاعرک لسانی نثر کی آکلاشیماق ایچون دکل فقط دو بولق ایچون وجود بولش ، موسیقی ایله سوز آراسنده ، فقط سوزدن زیاده موسیقی یه یاقین ، متوسط بر لساندر . شعرده موضوع ، شاعر ایچون ، آنجاق ترم و تخیله بر سبیدر ؛ بو اعتبار ایله «معنا» ، آهنگك تلقیناتندن باشقا برشی اولاماز . بوکا نظراً شیمیدی یه قدر هیچ بر بو یوك شاعر ، محدود بر انسان طبقه‌سی خارچنده آکلاشیلش دکلدر ؛ «ادی شهرت» ، آکلایان قوتلی ایکی اوچ روحدن طاشان هیجان سیاله لرینک ضعیف روحلری آرقه‌سندده سوروکله یوب آکلاسیله وجود بولور . هرکسك آکلاسیله چکی شعر ، منحصرأ باباخی شاعرلرک ایشیدر ؛ بو یوك شعرلرک مدخللری طونچ قانادلی مستحکم شهر قاپیلری کی صمصیق قابلی دورور . شعرده بعض اقسامك شبهه و مبهمیته قالماسی بر قصور دکل ، شعرک بدیعتی نقطه نظرندن بر ضرورتدر . حاصلی ، شعر ، رسولرک سوزی کی ، مختلف تفسیرلره مساعد بر وسعت و شمولی حائز اولالی ، هر اوقویان اوکا کندی حیاتك ده معناسنی اضافه ایدله بیلمیدر . اصل شعر ، هرکسك ایسته دیکی طرزده آکلاسیله جنی و بناء علیه نامتناهی حساسیتلری استیجاب ایدله جک بر وسعتی اولاندر . محدود و منفرد بر معناک چنبری ایچنده صیقشان بر شعر ، او مبهم و سیال ، حدودی ، بشری تأثراتک محسرنی چریردن شعرک یاننده نه در ؛

احمد هاشمك زنك و رایحه دولو لسانیه اوزون اوزون آکلادینی بو «خالص شعر» نظریه‌سی ، اساسلری اعتباریله ، صنعت تاریخی ایچون باباخی و بوسبوتون آقیری بر شی دکلدر . شیمیدی یه قدر شرق و غربده یتیشن بر جوق صنعتکارلر ، الهاملرنده کی خصوصیتی دها آکلاسیله بیله جک بر شکله ایضاح ایچون بوتورلو صنعت نظریه‌لری اورتیه قوشلردر . «اسبیت» فلسفه‌سنی ، بلکه هرشیدن زیاده صنعت ساحه‌سندده قبوله شایان کورمه‌لی بز ؛ آیری آیری بونظرلرک هبسی ، حتی بر برینه تماماً معکوس اولانلری بیله ، حیاته قارشلی بر باقیش طرزینك افاده‌سی اولدینی ایچون ، دوغرودر . «پیاله» شاعری ده حیاته ، بوتون حقیق صنعتکارلر کی ، یالکنز کندی زاویه رؤیتندن باقیور ؛ یالکنز شعری ، کندی آکلادینی شکله «خالص شعر» ی قبول ایدهرک سائر ادبیات نوعلرلی علی‌العاده «بوش سوز» دن عبارت تاقی ایدیور . صنعتکار ایچون بوباقیش کافیدر ؛ لاکن حیاتك برجه‌ه‌سنی دکل هیئت عمومی‌ه‌سنی نظراعتباره آلفه مجبور اولان صنعت و ادبیات تاریخی ایچون رؤیت ساحه‌سنی بو قدر دارالتمغه امکان یوقدر . یالکنز ادبیات مورخی دکل ، حتی «منتقد» ده ، مختلف صنعت نظریه‌لرینک و اونلرک دوغوردینی هر تورلو صنعت اثرلرینک کوزهلکنکی آکلامغه و آکلامغه

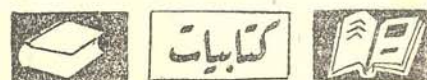
مجبوردر . متکامل جمعیتلرده ، بوتون اجتماعی جریانلر کی صنعت جریانلری ده بر برندن جوق فرقلی مجرالر تعقیب ایدر ؛ احمد هاشم بکک مدافعه ایتدیکی شعر طرزیه مثلاً «یخی کال» ك آکلادینی شکله «ایده آل مصراع» بر برندن نه قدر فرقلی ایکی شیدر ! بوکا رغماً ، بونلردن برنی سومه‌هنه ، دیکرینک بدیی قیمتی تقدیر ایتمه‌هنه ایچون مانع اولسون ! احمد هاشمك شعرده معنادن زیاده کله‌نك جمله‌ده کی تلفظ قیمته اهمیت ویریور ؛ شعر ی سوزدن دها بوق موسیقی یه یاقین برلسان عد ایدیور . حالبوکه اونك آکلادینی «موسیقی» الفاظ ایله مثلاً «یخی کال» و مقبلرینک طونچ قافیه‌لی ، طنان مصراعلردن بکله دکلری موسیقی بر برندن تماماً فرقلی دکلیدر ؛ برنده کله‌لرک سیال ، مبهم ، اسرارلی تموجلردن دوغان تمامیه «سوبژه قیف» موسیقی ، باشقه‌لرینه کوره بلکه ده معناسز و آهنگسز صایلامازی ؛ طبقی بونک کی ، مقید قافیه‌لرک و پارلاق ، کورولونلی کله‌لرک کورله‌ین موسیقیسی ، «پیاله» شاعری نظرده شعرک درونی آهنگنی باطالایان ، خورش بر شاماتادن باشقا برشی میدر ؟ .. ایشته بریغین سؤالرک ، هر صنعت نظریه‌سنه کوره تورلو تورلو حکملره معروض قالایلیر . حقیقت بونلرک یالکنز برنده دکل هیئت عمومی‌ه‌سندده در .

بو یوك شاعرلرک ابتدا محدود انسانلر طرفندن آکلاشیلدینی محققدر ؛ لکن احمد هاشمك بو محدودیتی ده لزومندن جوق فضله تحدید ایدیور . بو فکرنی تأیید ایچون کوستردیکی «ندیم» مثالی ایه ، هیچ موقبتلی دکلدر : «ندیم» ی بلاهته قارش صاقلایان قلعه‌نك قانی قانادلرینی بر مورخزك قولاری آچش ، واوندن صوکر جوجه‌لر او شعرک باغچه‌لرینه کبره بیامشار ! .. بز ، کندی حسابنه ، نه بویله قلعه قاپیسی آچان «جزه نامه» قهرمانلرندن بوزمه بر مورخ حننده ، نه ده او تورلو جوجه‌لر حننده هیچ بر معلومه مالک دکل . یالکنز شونی بیلورم که لاله دورینك یوزلرجه مترغی آراسنده ، خلقك ذوق سلیمی «ندیم» ی سرعته سجدی ؛ و اثرلری ، ایکی بوز سنه در ، فاصله‌سز بر صورتده اوقوندی دوردی .. عینی شیئی «فضولی» ایچون ، «باقی» ایچون ، «نقی» ایچون ده سویله بیایرز . زمان ، ملی دهانی تمثیل ایدن بو یوك صنعتکاری ، انتخابنده هیچ یانلیمسزین ، سچور ؛ و اثرینك آلتنه ابدیت عفا‌سنی تیرمه‌ین بر الله حك ایدیور . عجا هانکی منتقد حکملرنده بو قدر «لا یخلی» در ؟

«پیاله» ده صوك شعرلرله ایللك شعرلرک لسانی آراسنده بارز بر تکامل فرقی کوزه چارپیور . لکن ، بوکا رغماً ، شاعرک ، ایللك اثرلرنده اولدینی کی صوك اثرلرنده ده قافیه‌لره و نظم تهقیکنه لاقید قالدینی و «خارجی آهنگ» دن زیاده «درونی آهنگ» ه قیمت ویردیکنی کورپیورز . او ، موضوعلری ، دها دوغوسی شعر تلقیسی اعتباریله ده ، حیاتك عمومی و بو یوك جریانلرینه لاقید قالمش ، یالکنز کندی

روحك اقلرنده باتان كونشلىرى، ايكلهين قاميشلىرى، قيزيل هوالرده اوچان بلبللىرى، يانان صولرى ترناله مشغول ... بعض يكي صنعت نظريه ليرنه كوره : بوقدر « فردى » قالان برصنعت، نه قدر يوكسك اولورسه اولسون، حتى برسولك « مزامير » ي بيله اولسه، بر « امت » ك عصرلر آراسنده حايقران ونسلدن نسله مقدس بروديه كي قالان « الهى » سى اولاماز . فقط نه اولورسه اولسون ، مادام كه صنعك هر تورلو تجليلردن بر تحسس حصه سى آتى و ذوق مسئله لرنده دارواحصارچي ذهنيته دوشونه مك ايستوروز؛ احمد هاشمك يكي رنكلرويكي نسبتلره ياراتدني بو « پياله » دن بر « دقيقه مستى » قازاقت فرصتي غيب ايده م يز . اساساً ، يوكسك صنعت او الهى ماهيتي و برهن باشليجه خصيصه ، بزى ولو بر آن ايچون « شأيت » دن اوزاقلاشديره رقى، هر زمان ياشاد يغمزدن بوسوتون باشقا بر رنك و ضيا عالمده، اسكى بىلكمى اونوتدورمه سنده دكل ميدر ؟ .

كورمىبي زاده محمد فواد

يكي فرانسى مجموعى

La Nouvelle Revue Française

تشرين ثانى ۱۹۲۶

مقدمهات

سته فان مالارمه توليدن برى ، بر ربع عصر دن فضله زمان كچدى؛ بومدت ظرفنده مكتب احتراصلرى و فاوغلرينك صوغوماسى وسه مبوليسترك ريشى حقنده كي حكملرده، بر درجهيه قاندار ائتلافى حاصل اوله بيلمى لازمدى . فقط شاعرك طرزى ، بدىي الا آن اوزون مناقشه لره سبب اوليور . حتى بويكرمى بش سنه ظرفنده سته فان مالارمه دعواسنك داهابويوك بروسعت اكتساب ايتديكي ادعا اولنه بيلير . بز ظن ايدييورزكه سته فان مالارمه حقنده كي مناقشه لره سه مبوليزمك دوام ايتديكي مدتجه كيسليمه . جكدر ؛ سه مبوليزمك هنوز توله سته امكان بوقدر، چونكه الا آن « شكار » نى ميدانه كتيرمه مشدر . بوكون قلاسييزمك و رومانيزمك نه اولدني، راسينله موليهرك ويا شاور بريانه ويقتور هوغونك آثارينك تدقيقتدن استخراج ايديله بيله جكي حالده سه مبوليزمك نه اولديغنى مالارمه ايله رهمبونك شمزلردن دكل ، آنجق اونلر حقنده يازلمش رساله لردن آ كلامق قابلدن . فقط بويه لكلا ايديله جك فكر كده ناتمام اولماسى مقدردر ؛ چونكه هيچ بر تنقيد كتابى ، برمسلك ادبنيك ميدانه كتيره بيله جكي بوتون آثارى اولدن تخمين وشديد ايده م يز .

سه مبوليزمك سونمكه باشلار كي كوزوكديكي بر زمانده ، اولجه اومكتبك منتسبى اولانلرده

كنديليرنه باشقه بريول آراركن وحتى باشقه بريوله اك كوزل اترلرني ميدانه كتير بركن پول والهريك، اساس اعتباريله مالارمه بديعينك بر جزؤ نامى اولان آثارى انتشار ايتدى . شارل مورراس كي مالارمه طرزينك اك آتئين معارضى اولانلر بيله والهريك، بوكونكي فرانسى شعرنده يك يوكسك برموقع احراز ايتمش اولديغنى قبول ايتديلر .

فقط بوكون ، ادبيات عالمده مناقشه لره ، سه مبوليزم حقنده اوزون اوزون مطالعات سردينه سبب اولان ، مالارمه نك آثارى دكل ، خطوط اساسيه سنى واضحاً تعيين ايده م مكله برابر احساس ايتديكي بديعدر . « La Nouvelle Revue Française » ك مالارمه نك تذكار نامه تخصيص ايتديكي نسخه دهده بونى كورويوزر . كرك پول قلودل Paul Claudel، آلبرت ثيبودو Albert Thibaudet و آنرى شاربانتيه Henry Charpentier كي فرانسى، كرك ت. س. ت. ليوت T. S. Eliot و جوزيه اونفاره Giuseppe Ungaretti كي اجنيلر ، بو نسخه ده كي مقاله لرنده مالارمه نك آثارندن دكل، فقط مالارمه دن صوكرا بوتون جهان ادبياتنده داهابويوك بر قولته تظاهي ايدن بروخدن بحث ايدييور و اوكا، اسكى شاعركلر ائرنده بر منشأ آرايورلر .

انكازر تليوت، مالارمه ايله ادغار بو ، ايتاليان اونفاره تى ده مالارمه ايله له اوپاردى آراسنده بر مقايسه ياپيور . پول قلودل مالارمه نك ، ادغار بو بولده رايه برابر، هامله تدن نشئت ايتديكي سويليور . پول قلودل مقاله سى شويله باشلايور :

« كچن عصر ظرفنده ، اثر صنعتكارك محصولى اولدني ايچون بريى بيلمك ديكرنى آ كلامقه جان جان كافى اولدني فكرى، عموميله قبول ايدلمش كبيدى . فقط بو فكر ك ناتمام اولدني ، بر پارچه دوشونولنجه آ كلاشيلير . استريديه، انجى نى ايضاح ايتز و عمله نك ذهنيته ده، دو قودني آطلاسه هيچ بر علاقه سى يوقدر . حقيقت حالده دينيله بيلير كه بشريتك تاريخنده بعضاً يكي بر فكر ظهور، بر « تم » تشكله چاليشير . سنه لر وعصرلره دوام ايدوب هر طرفدن، تام طنائيتى و برمكه، صوك افاده سنى بوله بيلمكه مقتدر انسانلر و آلتر آراز . بو تملردن برى هامله تله باشلادى . (اونك ايلك مبهم قوقوسنى بلسكه بويوك اورپيديسده كشف ايتكده قابلدن) و انكشافنه مساعد هوايى بولق ايچون ايكي عصر بلكلدى . بن بوكا كيجه ايله امتزاج ، فلاكتى خوش كورمه ، انسان اولق طالعزلكى ايله ظلمتلر آراسنده آجى اشتراك ديه جكم . »

بويوك شاعر، بوراد مع التأسف تماميله ذكر ايده ميه . جكز بو مقاله سى ايله « La Catastrophe d'Igitur »، ائرينه بر معظم بر حقيقه علاوه ايدييور .

آنرى شاربانتيه نك مقاله سندن شو پارچه لرى نقل ايله اكتفا ايده جكز :

« جورج مور George Moore خاطراتنده ، دييوركه : « مالارمه نى ايلك كورديكيم زمان بر

« فرانسى عمله » قارشيسنده بولنديغنى ظن ايتدم . بو « فرانسى عمله » تركيبي چوق خوشمه كيتدى . ۱۸۸۰ سنه سنده بو تركيب ذكانك رونق ، ايشنه لازم كلن دقت واهتمامى صرف ايتك ، انجه لك ، ساده لك كي هنر يترلر افاده ايدوردى كه بو هنر يترلر ، مالارمه حقنده ايدينديكم فكره صيق بر صورتده هر بوطدر . اونلر بن ، مالارمه نك رسملرنده كي تبسمه كورپورم ؛ اونلر ، مالارمه نك اثرنى تنوير ايدييور . او آرده شريك ، يالكيز بر صنعتكار ذهنيته دكل، فقط برده ايشجي ذهنيته دوشونولمش اولديغنى كورويورم .

« فرانسده ايلك دفعه اوله رق بر شاعر ، ائى دورلرده كلن عمله نك قيمتدار بر ايشانك اعمالنده و اوسته لنى شهكارلرني وجوده كتيره رك آلده ايتك ايچون كوستردكلرى اهتمام ورقى بذل ايده رك صنعتك جهت فنيه سيلاه مشغول اوليور .

« بو آلو ايله هوغو، بلاغت قاعده لرى وضع ايتشيلر ، بانويلده نظم ايچون قانونلر تدوين ايتشدى . مالارمه « داخلى » مسئله يه بر صورت حل بولغه وقوللايلان ماده نك ، يعنى لهجه ، كله لك ، جبارك شرائطنى كشفه چاليشدى ؛ مسلكدن اولدني وحسن نيته چاليشدينى ايچون آلدانغه ويا بزى آلدانغه هوس ايتهدى .

« ... مالارمه ، دائماً تام بر جيرانى ايله بحث ايتديكي هوغوايله كوروشكدن صوكرا اونك حقنده شو سوزلرى سويليه بيله شدى : « اودهايه ، قدرته ، شرفه مالك ؛ فقط بنده اولان و كنديسنه نفخ ايده بيلمم يك ممنون اوله جنم اوفاقى بر آله ودن محروم . »

« هوغو هيچ شبهه سزكه كله لرله محتشم بر صورتده اويناماسنى بيليوردى؛ فقط كله لرلى انجريدن تنوير ايدن، اونلره رونقنى و برن او كوجوك آله ودن، فى الحقيقه محرومدى . هوغودن صوكرا كلن شاعرلر ايچنده بوكون ، كنديليرنه علاقه كوسترله سنه لايق اولانلر بو اساسلى و اولدنجيه اسرار انكيز رولى مالارمه يه مديوندرلر .

بوندن صوكرا آنرى شاربانتيه اورونقك نه دن عبارت اولديغنى آراشدير يور ؛ اونك، شريك ته منده اولمادني وبر كله ، بر لهجه مسئله سى اولديغنى قيد ايدييور . فقط آنرى شاربانتيه ده بونك وضوحه تعريف ايديله ميه جكتي ، كله لك ايچمده برر برر دوغوب كلامى توليد ايتدكلرني و بكيه بيليرسه لك اونك نه اولديغنى سزه جكمزى قيد ايدييور .

هيچ بر نفخه ، بوتون آثارنى كوسترمه دن ، تماميله تعريف ايديله م يز ؛ مالارمه نك علاوه ايتديكي رونقده آنجق بوتون امكانلرني تحقيق ايتدير دكلن صوكرا تحليل ايديله بيله جكدر .

مدير مسئول: محمد ارمين
استانبول — مى مطبعه